Qizlarning oliy ta’lim olishi va zamonaviy kasblarni egallashining ahamiyati

Qo’rg’ontepa tuman 2-son politexnikumi

Xotin-qizlar bo’yicha direktor maslahatchisi

Rahimova Ziyoda

Annotatsiya: Ushbu maqolada qizlarning oliy ta’lim olishi, zamonaviy kasb va ko‘nikmalarni egallashining shaxsiy rivojlanish, oila farovonligi hamda jamiyat taraqqiyotidagi ahamiyati yoritilgan. Qizlarning zamonaviy kasblarni tanlashiga imkon yaratish, gender stereotiplarini bartaraf etish, ota-onalar, pedagoglar va mahalla hamkorligini kuchaytirishning ahamiyati tahlil qilingan.

Kalit so‘zlar: qizlar ta’limi, oliy ta’lim, zamonaviy kasblar, kasbga yo‘naltirish, kasb-hunar, gender stereotiplari, qiziqish va qobiliyat, kasb tanlash.

Abstract: This article highlights the importance of girls’ access to higher education and acquisition of modern professions and skills for personal development, family well-being, and social progress. It also analyzes the importance of creating opportunities for girls to choose modern professions, overcoming gender stereotypes, and strengthening cooperation among parents, educators, and community representatives.

Keywords: girls’ education, higher education, modern professions, career guidance, vocational skills, gender stereotypes, interests and abilities, career choice.

Bugungi kunda ta’lim inson hayotida muhim o‘rin tutadigan omillardan biridir. Ayniqsa, qizlarning oliy ta’lim olishi va zamonaviy kasblarni egallashi nafaqat ularning shaxsiy rivoji, balki jamiyat taraqqiyoti uchun ham katta ahamiyatga ega. Oliy ta’lim qizlarga o‘z qiziqishlari va qobiliyatlarini rivojlantirish, mustaqil fikrlash hamda kelajakdagi faoliyat yo‘nalishini tanlash imkonini beradi. Zamonaviy kasb egallash faqat ish topish uchun emas, balki insonning o‘z salohiyatini namoyon etishi uchun ham muhimdir. Masalan, dasturlashni o‘rgangan qiz IT sohasida faoliyat yuritishi, grafik dizaynni o‘rgangan yosh mutaxassis ijodiy loyihalarda qatnashishi, chet tillarini yaxshi bilgan qiz esa xalqaro kompaniyalar yoki ta’lim sohasida ishlashi mumkin. Eng muhimi, inson o‘z qiziqishi va qobiliyatiga mos yo‘nalishni tanlashi va muntazam ravishda bilimini oshirib borishidir.

Qizlarning ta’lim olishi oilaga ham ijobiy ta’sir ko‘rsatadi. Bilimli va kasb-hunarli ona farzandlarining ta’lim-tarbiyasiga ko‘proq e’tibor berishi, ularga ilm olishning ahamiyatini tushuntirishi va yaxshi namuna bo‘lishi mumkin. Shu tariqa ta’limning ijobiy ta’siri bir avloddan boshqasiga o‘tadi. Bundan tashqari, kasbiy bilim va zamonaviy ko‘nikmalar qizlarning iqtisodiy imkoniyatlarini kengaytiradi. Inson o‘z kasbiga ega bo‘lsa, mehnati orqali daromad topishi, shaxsiy maqsadlarini amalga oshirishi va oilaviy farovonlikka hissa qo‘shishi mumkin. Bu esa mas’uliyat, o‘ziga bo‘lgan ishonch va mustaqil qaror qabul qilish ko‘nikmalarining rivojlanishiga xizmat qiladi.

O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyev o‘quvchi qizlarning ta’lim olishi va kasb-hunar egallashining ahamiyati haqida bir necha bor ta’kidlagan. Masalan, 2024-yil 7-mart kuni Xalqaro xotin-qizlar kuniga bag‘ishlangan tantanali marosimdagi nutqida u shunday dedi: "Qizlarimizning zamonaviy bilimlar va kasb-hunar egasi bo‘lib, jamiyatda hamda o‘z oilasida munosib o‘rin topishi uchun boshlagan ishlarimizni bundan keyin ham izchil davom ettiramiz."

Shuningdek, 2021-yil 6-mart kuni bo‘lib o‘tgan Xalqaro xotin-qizlar kuniga bag‘ishlangan tantanali marosimda Prezident Mirziyoyev shunday fikrlarni bildirgan: "Har qanday xalqning yetuklik darajasini, avvalo, ayollarning ilmiy-madaniy kamoloti belgilab berishi, oqila va o‘qimishli onalar millatning buyuk kelajagini yaratishlari hammamizga yaxshi ayon." Ushbu nutqlarda Prezident Shavkat Mirziyoyev qizlarning ta’lim olishi va kasb-hunar egallashini qo‘llab-quvvatlash, ularning jamiyat va oiladagi o‘rnini mustahkamlash masalalariga alohida e’tibor qaratgan. Qizlarning kasb tanlashida mavjud gender stereotiplarini bartaraf etish, ularning qiziqishi, qobiliyati va intilishlariga mos ravishda ta’lim va kasb yo‘nalishini erkin tanlashini qo‘llab-quvvatlash muhimdir.

Xulosa qilib aytganda, qizlarning oliy ta’lim olishi va zamonaviy kasblarni egallashi — ularning kelajagini belgilovchi muhim omillardan biridir. Shu bois qizlarni maktab davridan boshlab kasbga yo‘naltirish, ularning qiziqish va qobiliyatlarini aniqlash hamda rivojlantirishga alohida e’tibor qaratish zarur. O‘quvchi qizlarni maktab davridan boshlab kasbga yo‘naltirish, ularning qiziqish va qobiliyatlarini aniqlash, zamonaviy kasblarga bo‘lgan qiziqishini qo‘llab-quvvatlash zarur. Ota-onalar, pedagoglar va mahalla faollari bu jarayonda o‘zaro hamkorlikda ish olib borishi, qizlarning kasb tanlashiga to‘sqinlik qiluvchi stereotip va qarashlarni bartaraf etishga e’tibor qaratishi lozim.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR :

1. Abdullaev A. “Pedagogika asoslari”. Toshkent: Fan, 2020.

2. Haydarov I. “Kasb-hunar ta’limi metodologiyasi”. Toshkent: Universitet nashri, 2019.

3. Mirziyoyev Sh.M. “Yangi O‘zbekiston strategiyasi”. – Toshkent: O‘zbekiston, 2021.

4. O‘zbekiston Respublikasi**:** “Ta’lim to‘g‘risida” gi Qonun**.** O‘RQ-637-son, 2020-yil 23-sentabr.